

Zpráva z jednání
ve Francouzském kynologickém svazu
o brachycefalických plemenech

Dne 3. července 2019 se v Aubervilliers, v prostorách Francouzského kynologického svazu (*Société Centrale Canine* = dále jen SCC nebo Svaz), konalo setkání týkající se brachycefalických plemen. Klub tibetských plemen zastupoval pan Dewaele, klub anglického buldoka paní Denisová, klub bostonského teriéra, mopse a malých belgických plemen pan Karcher, klub pekinéze a japan china paní Marcinkowski spolu s viceprezidentkou, slečnou Sansonovou, a klub bordeauxské dogy paní Tampousky. Francouzský buldoček byl zastoupen prezidentkou klubu, paní Wagetovou, viceprezidentem, panem Béguinem a hospodářkou, paní Bethencourtovou.

Francouzský kynologický svaz zastupoval ředitel pro mezinárodní vztahy, pan Varlet, projektová manažerka pro oblast zdraví, paní Missantová, profesor Guintard a doktor Palierne.

Potřeba jednat

Setkání zahájil pan Varlet obeznámením se situací brachycefalických plemen psů na mezinárodní scéně. Jedná se o problematiku, která sahá daleko za hranice Evropy, protože například v současné době se nejvíce francouzských buldočků rodí v Brazílii. Ale přestože je toto plemeno velmi oblíbené u široké veřejnosti, jeho situace by se mohla zhoršit, protože dochází k rozvoji nepřátelských iniciativ.

V Nizozemsku usiluje jedna ostře vyhrocená nevládní organizace o zákaz prodeje brachycefalických plemen psů, a pokud uspěje na vnitrostátní úrovni, má v úmyslu rozšířit své aktivity do všech zemí Evropského společenství.

Ve Francii se o tuto problematiku začíná zajímat Veterinární akademie, a v případě, že se nenajde někdo jiný, kdo by se této záležitosti věnoval, mohla by Komora veterinárních lékařů vydat své vlastní stanovisko. Skupina 150 poslanců nedávno zveřejnila text, ve kterém se zabývá tématem opuštěných zvířat, což ukazuje, že Národní shromáždění je vnímavé a v případě potřeby připravené vydat právní předpisy dotýkající se kynologie. Společnost Royal Canin, která je mimo jiné partnerem Svazu, se domnívá, že pokud militantní akce zaútočí na brachycefalická plemena, bude ohrožena aktivita chovatelů, a tím i trh s krmivy pro zvířata.

Relevantní odpověď by měla spočívat v podpoře takového opatření, jehož dodržování zaručí, že psi používaní k chovu jsou zdraví, zvláště pokud jde o dýchání. Společnost proto tlačí na Svaz, aby se dohodl s anglickým kynologickým svazem (*Kennel Club*) a společně navrhli vytrvalostní test, který by byl vědecky podložený a mezinárodně uznaný, a sloužil by jako „známka kvality“.

Za příklad je možné si vzít německé kluby, které vypracovaly vytrvalostní testy pro všechna svá plemena.

Situace ve Francii

V současné době je fyzická kondice brachycefalických psů hodnocena v rámci zkoušek vrozených vlastností (ZVV). Během společného jednání popsali všichni prezidenti klubů způsob, jakým se tyto zkoušky provádějí u jejich plemene.

Tibetští psi nemají s dýcháním žádný problém. Například Shih-Tzu mají otevřené nozdry, dobré dýchání a dobrý hrudní koš. Všechna čtyři tibetská plemena absolvují zkoušky vrozených vlastností, které ale nezahrnují žádný vytrvalostní test.

U pekinézů existuje problém s fyzickou kondicí, protože jejich majitelé mají sklon je až příliš hýčkat, a brání jim v přirozeném pobíhání a dovádění, které je u jiných psů běžné.

Co se týká francouzského buldočka, v roce 2015 došlo za pomoci profesora Guintarda k úpravě standardu tak, aby nedocházelo k chovu psů s přehnanými exteriérovými znaky, s důrazem na zachování dobrého zdraví a pohody buldočků. Od začátku roku 2019 byly zavedeny nové zkoušky vrozených vlastností vypracované podle vzoru zkoušek anglického buldoka. Jejich součástí je disciplína, v níž musí buldoček do 10 minut ujít vzdálenost 500 metrů. Toto opatření bylo členy klubu přijato velmi příznivě.

Standard bostonského teriéra, jehož držitelé jsou Američané, udává, že poměr mezi čenichem a celkovou délkou lebky musí být 1/3.

Pro bordeauxské dogy zkouška vrozených vlastností ukládá povinnost ujít krokem dvakrát za sebou vzdálenost 180 metrů.

Klub anglického buldoka se tímto problémem začal zajímat již před několika lety. Připravil vytrvalostní test, který se neprovádí v uzavřených „laboratorních“ podmínkách, ale venku „na čerstvém vzduchu“. V porotě ZVV je veterinář a rozhodčí plemene. Buldoci jsou ale poměrně citliví na stres.

Jak vytvořit nový vytrvalostní test?

V první řadě je třeba zdůraznit, že, jak říká doktor Paliarne, formulace „vytrvalostní test“ není vhodná, protože se nejedná o atletickou soutěž, ale o posouzení určené k vyloučení jedinců nevhodných pro chov. Je tedy potřeba mluvit spíše o „**funkčním testu**“.

Ne všechna brachycefalická plemena mají stejné fyzické proporce. Proto bude nutné sestavit tabulku, která pro každé plemeno detailně uvede čas, za který musí pes daného plemene ujít předem dohodnutou vzdálenost.

Rovněž bude nutné kontrolovat, jak se pes po absolvování zátěžového testu zotavuje. V nedávno prováděné studii byli psi, kteří měli ujít vzdálenost 500 metrů, rozděleni do dvou skupin. V první skupině byli psi zdraví, ve druhé psi se zdravotními problémy. A zatímco psi z první skupiny zvládli zkoušku do 10 minut, psi z druhé skupiny za stejnou dobu ušli jen 384 metrů.

Bude také potřeba zajistit, aby majitelé nenutili psy zvládnout zkoušku za každou cenu.

Je nezbytná přítomnost veterinárního lékaře během zkoušky, přestože může navýšit náklady? Klub francouzského buldočka se s tím vypořádal tak, že vyžaduje po majitelích předložení veterinárního osvědčení, které potvrzuje, že pes „má platné povinné očkování, nepodstoupil žádný chirurgický zákrok dýchacích cest (včetně operace měkkého patra a nosních dírek) ani osteoartikulární zákrok, a je způsobilý účastnit se zkoušek přirozených chodů organizovaných sdružením plemene, které zahrnují povinnost projít na vodítku 500metrový úsek běžným krokem v časovém limitu do 10 minut“.

Nicméně, aby byl budoucí „funkční test“ uznán na mezinárodní úrovni, a to zejména Kennel Clubem a FCI, a reprezentoval obtížně napadnutelný „postup pro dosažení kvality“, trvá pan Varlet na přítomnosti veterinárního lékaře, který bude garantem odborného přístupu. Navíc, jak zdůrazňuje profesor Guintard, pouze veterinář má nezbytnou kompetenci k ukončení zkoušky v případě, že by pes projevoval obtíže.

Problémy na mezinárodní úrovni

V FCI jsou otázky spojené s vyhotovením standardů přezkoumávány smíšenou komisí, ve které jsou jak zástupci komise pro standardy, tak i zástupci vědecké komise. Současné předsednictvo se zasazuje o přijetí radikálních opatření, například nařízením, že faciální poměr by měl být větší než 1/3 u všech plemen, což by *ipso facto* vedlo k zániku brachycefalických plemen.

Protože podle profesora Guintarda nepostihuje brachycefalický syndrom (anglicky BOAS) všechny psy jednoho plemene, stačí, aby chovatelé využívali k chovu zdravé jedince a problém bude časem vyřešen. K dosažení tohoto cíle by pomohlo i absolvování chystaného „funkčního testu“. Protože se morfologie psů vyvíjí přirozenou rychlostí, chovatelé by si na novou skutečnost postupně zvykli.

V současné době je absence mezinárodní koordinace překážkou jakéhokoli účinného řešení. Vyrvalostní testy trvají 3 minuty ve Velké Británii, 6 minut v Nizozemsku a 10 minut ve Francii. Jak se dohodnout na jednotném postupu?

Kennel Club zavedl 4stupňovou klasifikaci¹, která umožňuje volně používat do chovu psy a feny se stupněm 0 a 1, a nahlásit jako rizikový odchov, kde oba rodiče mají stupeň 2. Spojení, kde by byl jen jeden z rodičů měl stupeň 3, je zakázáno. Klasifikační test vyžaduje vytvoření speciálního týmu složeného z veterinářů a ze zkušebních komisařů. Navíc se doporučuje jeho opakování každé dva roky. Je to řešení poměrně náročné na realizaci, které navíc nemusí být zcela spolehlivé.

Na druhou stranu, pokud bude chov brachycefalických plemen psů s průkazem původu zakázán nebo zanikne, jak požadují některé severské země, přijdou na jejich místo psi bez průkazu původu nebo z pochybného dovozu, protože poptávka po těchto plemenech tady ze strany veřejnosti vždy bude.

K zamyšlení

Časem by mělo dojít k oddělení zkoušek vrozených vlastností (ZVV) od „funkčního testu“, který by sloužil k posouzení zdravotního stavu. Nic by samozřejmě nebránilo tomu, aby byl „funkční test“ také součástí ZVV, jako je tomu v Klubu francouzského buldočka díky současné verzi vyrvalostního testu. Celkový test opravňující k chovu by spočíval v ověření všech přirozených vloh, sociability a dobré zdravotní kondice.

Na absolvování 500metrového úseku se shodují všichni. Tento úsek by měl být co nejbližší realitě, například tím, že se bude odehrávat v přirozeném prostředí. Chůze v předváděcím kruhu by přirozená nebyla. Ani trasa tvořená např. dvěma úseky po 250 metrech by neodpovídala trase dlouhé 500 metrů.

Doba stanovená na projití těchto 500 metrů se musí lišit podle plemene. Pro její určení bude potřeba, aby všechny kluby brachycefalických plemen, pokud tak již neučinily, provedly zkoušky a stanovily průměrný čas pro jejich plemeno.

Rovněž bude nutné zajistit, aby se zkouška prováděla za „rozumné“ venkovní teploty.

Co když se u psa, který v 15 měsících úspěšně absolvoval „funkční test“, projeví ve čtyřech letech brachycefalický syndrom? Bude majitel psa v pokušení soudit se s chovatelem? Ve Francii je tento problém velmi znepokojující, protože Zákon o ochraně spotřebitele účinně

¹ The Kennel Club and University of Cambridge Respiratory Function Grading Scheme, viz: <https://www.thekennelclub.org.uk/health/for-breeders/respiratory-function-grading-scheme/print>.

chrání jednotlivce před podnikatelem. Řešením by bylo doporučit opakování „funkčního testu“ každé dva roky.

Na která plemena by se tento nový test vztahoval? Určitě na francouzského buldočka, anglického buldoka, bordeauxskou dogu a mopse. Ale nic nebrání tomu, aby byl kompletní seznam plemen, u kterých by se navrhovaný test uplatňoval, vypracován později.

Pokud pes není schopen dojít do konce určené trasy, je diskvalifikován bez možnosti test zopakovat (odložení testu nepřichází v úvahu).

Jakmile bude pro jednotlivé kluby brachycefalických plemen stanoven standardizovaný postup, každý klub bude moci v rámci jím konaných „funkčních testů“ umožnit testování psů z jiných klubů.

Výsledky testu budou zaznamenány v databázi Svazu.

Klub francouzského buldočka

Co se týká standardu, paní Wagetová potvrdila, že výbor hlasoval kladně pro změnu původní definice délky čenichu jako 1/6 délky hlavy na novou formulaci: „velmi krátká obličejová část“ nebo lépe „krátká obličejová část“, protože definice „velmi krátká obličejová část“ by mohla vést ještě k většímu zkracování čenichu, což by byl pravý opak zamýšleného cíle.

Paní Wagetová neprodleně zašle dopis profesoru Guintardovi, aby zahájil proces změny standardu, protože je členem jak zootechnické komisy Svazu, tak i komise pro standardy v rámci FCI.

Ohledně vytrvalostního testu paní Wagetová uvedla, že Klub francouzského buldočka již pro toto plemeno zavedl test sestavený paní Denisovou pro anglického buldoka, a rozšířil ho o povinnost předložit veterinární osvědčení, protože Klub nemá dostatečné finanční prostředky na to, aby mohl zaplatit účast veterinárního lékaře na zkouškách, které trvají hodiny.

V rámci přeměny „vytrvalostního testu“ na „funkční test“ bude vytvořen zvláštní formulář odvozený od formuláře na detekci luxace pately.

Tento formulář bude k dispozici ještě před Národní chovatelskou výstavou Klubu, takže bude nutné o něm informovat vystavovatele na přihláškovém formuláři. Z toho důvodu nechá paní Wagetová přepracovat přihláškový formulář společností CEDIA. Paní Bethencourtová si vezme na starost najít takového veterinárního lékaře, který bude přítomen u „funkčního testu“ za rozumnou cenu.

Stručně řečeno, zkoušky vrozených vlastností budou rozděleny do dvou částí: v jedné části bude našimi posuzovateli hodnoceno chování psa, ve druhé části pak „funkční“ způsobilost, která bude potvrzena veterinárním lékařem.

Psi brachycefalických plemen by se mohli zúčastnit „funkčního testu“ během zkoušek organizovaných kterýmkoli ze zainteresovaných klubů. Bylo by také možné, aby se tyto zkoušky v případě zájmu konaly i v zahraničí, a to jak k užítku budoucích šampionů, tak i jako propagace našich zdravotních testů.

Klub bostonského teriéra, mopse a malých belgických plemen uspořádá „funkční zkoušky“ v Nantes pod dohledem studentů z Vysoké školy veterinární v Nantes (ENV), aby stanovili čas, za který musí tato plemena ujít vzdálenost 500 metrů. Za tímto účelem požádá o účast zástupce dalších brachycefalických plemen, aby mohli porovnat výkony jednotlivých plemen v terénu.

Nakonec se pan Varlet obrátil na paní Wagetovou ohledně vytvoření Mezinárodní unie pro francouzského buldočka. Je to návrh, který naše prezidentka již dlouho odmítá, i když by měla

prvním rokem předsednictví v této unii zajištěno. Je tu totiž velké riziko, že pokud by jednoho dne měla padnout závažná rozhodnutí pod předsednictvím jiné země, přišla by Francie o kontrolu nad standardem.

Na závěr

V zájmu francouzského chovu je nutné začít jednat. Útoky vedené na brachycefalická plemena probíhají v mezinárodním měřítku a Francie není ani uvnitř svých hranic v bezpečí. Na základě svých vazeb na mezinárodní instituce nebo pod tlakem veřejného mínění, které překračuje hranice, by Francie mohla být nucena zavádět opatření, která by nebyla ani žádoucí, ani prospěšná.

V některých zemích, které čelí stejným útokům, jsou již vypracovaná řešení. Pokud nám nevyhovují, je na nás, abychom nabídli něco přijatelného, co bude schopné získat mezinárodní podporu. Případným návodem pro řešení popsané situace by mohla být koordinace akcí Francouzského kynologického svazu (SCC) a Kennel Clubu.

Žijeme ve světě, kde komunikace hraje zásadní roli. Právě prostřednictvím médií se subjektům nepřátelským vůči brachycefalickým plemenům podařilo oslovit veřejnost. Pokud se francouzské kluby sdružující brachycefalická plemena dohodnou na společném řešení, které bude vědecky podložené, a noviny, rádio a televize o něm budou informovat, ohlas může být obrovský a prospěšný pro celou kynologii.

Daniel Beguin

Přeloženo ze Zpravodaje C. B. F. č. 70